

Obecnie coraz więcej dorosłych decyduje się na leczenie ortodontyczne. Chcemy być zdrowsi, ładniejsi. Czy jednak wiemy, jakie efekty możemy uzyskać i z czym należy się liczyć podejmując leczenie w takim wieku? Jeśli chcecie wiedzieć, co można w dorosłości wyleczyć, a czego na pewno nie uzyskamy, dokładnie wyjaśni to lek. stom. ortodonta Kamila Wasiluk z warszawskiej kliniki L'experta, autorka bloga mamaortodonta.pl

Leczenie ortodontyczne można rozpocząć w każdym wieku, choć to najbardziej optymalne powinno odbywać się w wieku dziecięcym. Dorośli, którzy chcą wyleczyć wadę zgryzu, powinni wiedzieć, że leczenie ortodontyczne po zakończeniu etapu wzrostu, nie zawsze daje pełne i stałe efekty oraz, że może być dłuższe i trudniejsze niż u dzieci.

Leczenie ortodontyczne dorosłych to leczenie kompromisowe

Lek. stom. Kamila Wasiluk z warszawskiej kliniki L'experta uważa, że powinniśmy wiedzieć, że ograniczenia leczenia ortodontycznego u dorosłych wynikają z pewnych naturalnych procesów i mechanizmów, na które umiejętności ortodonta nie mają już większego wpływu. - *Zacznijmy od tego, że kompleksowe leczenie ortodontyczne powinno obejmować całościowe spojrzenie na nasze zdrowie. Ortodonta nie skupia się jedynie na tym, czy zęby są krzywe (to często jedynie objaw i wierzchołek góry lodowej, jaką jest wada zgryzu). Patrzy on na pełną relację łuku górnego do dolnego, a także na ich relację do kości czaszki i całej twarzy. Za pomocą kompleksowego leczenia ortodontycznego modelujemy nie tylko układ wyrostków żębodołowych, w których osadzone są zęby, czyli to jak one stoją w łuku – czy prosto, czy nie) ale staramy się wpływać na całość układu stomatognatycznego. W ten sposób sprawiamy, że zgryz, czyli układ zębów szczęki do żuchwy jest poprawny, ale też że napięcie mięśniowe w czaszce i relacje kości szczęk stają się optymalne. Dzięki takiemu leczeniu nie tylko zęby są proste, ale również łuki zębowe stają się odpowiednio szerokie, zęby stoją w strefie neutralnej (siły, jakie w niej oddziałują na zęby, równoważą się, dzięki temu zęby nie zmieniają swojej pozycji), znikają napięcia mięśniowe, a wraz nimi bóle głowy, szyi itp., znikają asymetrie twarzy – tłumaczy ortodonta.*

Takie kompleksowe leczenie ortodontyczne możliwe jest tylko u dzieci w okresie wzrostu. Najbardziej optymalnym czasem na rozpoczęcie terapii jest wiek ok. 6-7 roku życia. Dzięki temu, że dzieci rosną, wywierając odpowiednie siły za pomocą aparatów ortodontycznych, lekarza steruje wzrostem ich szczęk na szerokość oraz w kierunku doprzednim, i w ten sposób naturalnie tworzy miejsce na prawidłowe pomieszczenie wszystkich zębów stałych.

Lek. stom. Kamila Wasiluk tłumaczy, że u dorosłych kości czaszki, szczeka i żuchwa są już w pełni rozwinięte, nie rosną i nie są tak elastyczne, jak u dzieci. - *Nie są więc już podatne na modyfikację wzrostu. Dlatego w tym wieku sterowanie i kształtowanie na nowo zgryzu jest możliwe w bardzo małym zakresie. Wyprostowanie zębów nie wydaje się dużym problemem, ale już zmiany w profilu twarzy są trudno osiągalne i raczej jej nie osiągniemy. Leczenie jest mocno ograniczone i może być żmudne. W przypadku ciężkich szkieletowych dysproporcji w układzie czaszkowo-zgryzowym konieczna może być także operacja ortognatyczna, czyli po przygotowaniu zębów aparatem ortodontycznym wykonywana jest operacja na kościach szczęk - wyjaśnia autorka bloga funkyortho.pl*

Dlatego u dorosłych leczenie ortodontyczne jest najczęściej leczeniem kompromisowym i głównie jest to leczenie kosmetyczne, choć często przynosi też korzyści zdrowotne.

Konieczna retencja

W dorosłości po zakończeniu leczenia ortodontycznego niezbędna jest retencja, która pomaga utrzymać zęby w nowej pozycji i która może trwać nawet do końca życia. To jeden z głównych problemów z leczeniem ortodontycznym w tym wieku. Niestety zęby, które od lat znajdowały się starej pozycji już jakby ugruntowanej przez zakończenie wzrostu, „przyzwyczyły się” do niej. Bardzo często dorośli pacjenci borykają się po zdjęciu aparatu z ich sukcesywnym powracaniem na poprzednie miejsca. Bez założenia aparatu retencyjnego, efekty wielu miesięcy, czy nawet lat leczenia mogą bardzo szybko zostać zniweczone.

Jak wyjaśnia lek. stom. Kamila Wasiluk dzieje się tak z wielu powodów. – *Po pierwsze dlatego, że etap wzrostu już się zakończył. Nie możemy więc naturalnie wpływać na poszerzenie łuków zębowych i prawidłowe pomieszczenie w nich zębów. U dorosłych jeśli wyprostujemy zęby, najprawdopodobniej nie będą one stały w pozycji neutralnej. Będą wyprostowane, ale jakby na siłę i będą się lekko wychylać. Dlatego zarówno mięsień języka, jak i mięśnie twarzy będą wpływać na zęby, i przesuwać je z powrotem na ich poprzednie miejsce* – tłumaczy specjalistka.

Dlatego też dobrą opcją dla dorosłych jest technika leczenia ortodontycznego CAD, która w pierwszym etapie leczenia prowadzi do rozbudowy łuków na szerokość oraz w kierunku dotylnym, i rezultacie prowadzi do ustawienia zębów w strefie neutralnej, a to zmniejsza ryzyko nawrotu wady.

– *Poza tym powrócę do tematu wzrostu i leczenia dzieci. U nich działamy nie tylko poprzez założenie aparatu ortodontycznego i modelowanie za jego pomocą zgryzu. U dzieci skupiamy się też na wypracowaniu prawidłowej postawy jamy ustnej (oral posture) i wyeliminowaniu złych, szkodliwych dla zgryzu nawyków, takich jak oddychanie przez usta a nie przez nos, nieprawidłowe połykanie z tłoczeniem języka między zęby itp. Osoba dorosła, która chce wyprostować zęby, a od dziecka ma takie nawyki i ukształtowały one u niej nieprawidłowy zgryz, musi także pracować nad ich wyeliminowaniem inaczej ciągle będą wpływały negatywnie na jej zgryz* – dodaje lek. stom. Kamila Wasiluk.

Aby utrzymać efekty leczenia w dorosłości potrzeba więc wielu starań. Po pierwsze pilnujemy leczenia retencyjnego, a poza tym zdajemy sobie sprawę z własnej złej postawy jamy ustnej i staramy się ją wyeliminować.

Dlaczego warto podjąć leczenie ortodontyczne w dorosłym wieku?

Leczenie ortodontyczne w dorosłym wieku warto podjąć ze względów estetycznych. Gdy krzywe zęby przeszkadzają nam i obniżają komfort życia i poczucia własnej wartości warto udać się do ortodonta. Chociaż nie wyleczymy zgryzu kompleksowo i musimy leczyć się z retencją, stłoczenia i zrotowane zęby zawsze możemy starać się odpowiednio ustawić i wpłynąć na poprawę wyglądu estetycznego uśmiechu.

Poza tym leczenie ortodontyczne w dorosłym wieku jest też bardzo przydatne jako leczenie przedprotetyczne, w celu przesunięcia zębów i uzyskania miejsca na odtworzenie braków w postaci implantów.

Do ortodonta w dorosłości warto udać się również ze względów zdrowotnych, kiedy cierpimy na bóle w okolicy stawów skroniowo-żuchwowych, bóle głowy czy mięśni twarzy i karku. Nie każdy wie, że może to być spowodowane pośrednio właśnie złym stanem zgryzu.

Leczenie ortodontyczne warto rozważyć w każdym wieku. Trzeba jednak wiedzieć, że lepiej przeprowadzić je u dzieci niż odraczać do wieku dorosłego, w którym nie uzyskamy już tak dobrych efektów. W tym czasie jest to leczenie bardzo kompromisowe, obciążone ewentualnymi nawrotami i długim okresem retencji. Dlatego podjęcie go wymaga świadomej, indywidualnej decyzji każdego dorosłego pacjenta.

Informacje o ekspercie:

Kamila Wasiluk - lekarz stomatolog, ortodonta (Master of Science in Orthodontics). Współwłaścicielka warszawskiej kliniki L'experta,. Autorka bloga Mama Ortodonta (www.mamaortodonta.pl) i Funky Orthodontics (www.funkyortho.pl) Leczy z wykorzystaniem najnowocześniejszych technik ortodontycznych, powalających uzyskać jak najlepsze i trwałe efekty terapii bez usuwania zębów.